

Motion till riksdagen

1988/89:So472

av Birthe Sörestedt och Marianne Carlström (båda s)
Abortförebyggande åtgärder

Då den nya abortlagen infördes 1975 gjordes en kraftfull satsning på flera områden för att förebygga oönskade graviditeter och därigenom minska antalet aborter. Preventivmedelsrådgivningen byggdes ut. Man satsade på upplysningsverksamhet och utbildning av informatörer och rådgivare. Trots detta fick inte preventivmedelsrådgivningen den utbredning och integrering som var tänkt. Upplysningsverksamhetens intensitet har också avtagit efter hand.

Aborterna har under de senaste åren ökat från cirka 31 000 år 1985 till drygt 37 000 år 1988. Abortfrekvensen uppvisar stora regionala skillnader, och storstäderna har dubbelt så hög frekvens som exempelvis Jönköpings och Kristianstads län. Det finns också stora inomregionala och lokala skillnader.

Det har också visat sig att speciella abortförebyggande satsningar ger resultat, som t.ex. Gotlandsprojektet där rådgivningen byggdes ut och decentraliserades och skedde i samverkan från både hälso/sjukvård, skola/fritid, socialtjänst samt frivilliga organisationer.

De har betonats att abort skall betraktas som en nödfallsåtgärd och abort inte får bli ett medvetet alternativ till familjeplanering med preventiva åtgärder. En abort är i regel en traumatisk upplevelse för den som berörs och är därför en dålig preventivmedelsmetod.

Olika larmrapporter om preventivmedlens biverkningar har orsakat rädsla och osäkerhet, och därigenom bl. a. bidragit till en minskad användning av p-piller. Det behövs ökade resurser, forskning och utveckling kring preventivmedel så att de bättre anpassas till människors behov och förutsättningar.

Att aborterna nu ökar visar att samhällets insatser är otillräckliga när det gäller det abortförebyggande arbetet.

Upplysningsverksamheten kring sexualitet och samlevnad måste på ett mer genomgripande sätt integreras i den ordinarie verksamheten i primärvård, förskola, skola och fritidsverksamhet. Det behöver skapas en diskussion och medvetenhet kring dessa frågor i samhället. För att minska antalet aborter krävs ökade informationsinsatser och en särskilt riktad information till vissa grupper såsom ungdomar, invandrare m.fl.

Preventivmedelsrådgivningen har inte fått en given plats i den förebyggande hälsovården, trots ansvaret enligt nya hälso- och sjukvårdslagen, utan visar brister i bl. a. omfattning, tillgänglighet och integrering i den vanliga verksamheten. Utbyggnaden har inte skett så att en fullgod rådgivning kan erbjudas. Det måste bli lättare att komma till, kortare väntetider och en

bättre utbyggd efterkontroll för dem som genomgått abort. Dessutom behövs ytterligare satsningar på de yngre åldersgrupperna.

Mot. 1988/89
So472

Hemställan

Med hänvisning till det ovan anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om behovet av en ökad abortförebyggande verksamhet,
2. att riksdagen begär förslag till åtgärder för att minska antalet aborter.

Stockholm den 24 januari 1989

Birthe Sörestedt (s)

Marianne Carlström (s)